

Buiten tekenen

De kinderen leren over het ruimtelijk afbeelden van een landschap

Buiten tekenen, 8 jaar

onderwerp

buiten tekenen

techniek

tekenpotlood, gum,
karton, zoekertje,
kruk

formaat

± 25 × 32 cm of
16 × 25 cm

Toelichting

In de buitentekenlessen is het vooral de bedoeling dat begrippen als blikveld en ruimtewerking (en in verdere lessen ook horizon) zonder al te grote nadruk in de tekening worden gehanteerd. Door de buitenlucht, maar ook door het schilderachtige plekje zijn we met de klas heel anders bezig dan bij een tekenles in het lokaal. Van te voren moet er met de klas over het buiten tekenen worden gepraat; eenmaal buiten is daar minder tijd en gelegenheid voor.

Niet alles is even mooi of leuk om te tekenen: we moeten dus eerst een plek zoeken. In aanmerking komen: een park met banken, een tuin met struiken of een voederhuisje, een bosrand of weilanden met enkele bomen. Nog in de klas oefenen we met het zoekertje (een leeg diaraampje): neem een vaste afstand tot het oog, het andere oog dicht en beweeg niet teveel! Wat door het zoekertje te zien is moet straks precies corresponderen met de tekening. Het zal spoedig duidelijk zijn dat in bijna alle gevallen afsnijdingen ontstaan; zoiets maakt de tekening trouwens levensechter. Verder moeten er afspraken worden gemaakt om onnodig heen en weer lopen te voorkomen. De tekening wordt uitgevoerd met een tekenpotlood. Er ontstaan dus, bij goede hantering, meerdere grijzen. Het is daardoor mogelijk dat de meeste aandacht naar vorm en ruimte blijft uitgaan.

Begeleiding

Bij het buiten tekenen zijn we sterk afhankelijk van het weer. Het moet in elk geval droog zijn, niet te hard waaien en omdat de kinderen betrekkelijk stilzitten, zeker niet te koud. Gezamenlijk treffen we de voorbereidingen: een kussen of krant (misschien wel een krukje) om op te zitten, een stuk karton met knijpers, een zoekertje, papier, potlood en gum hebben we nodig als uitrusting. In de bewuste omgeving wordt er een plek gezocht met behulp van het diaraampje. De kinderen laten we niet te dicht op elkaar zitten; voor de resultaten is dat interessanter, omdat de standpunten meer verschillend zijn. De leerkracht mag de kinderen daarbij natuurlijk niet buiten oogcontact zetten!

Zodra een interessante plek gevonden is, gaan we aan de slag. Steeds weer kijken, tekenen en zonodig corrigeren. Wat zien we vooraan, wat erachter; wat is het donkerst of wat blijft wit?

Natuurlijk zijn de tekeningen na een minuut of 30 niet af. Dat hoeft ook niet. In de klas kunnen we eventueel nog verder werken. Er mag natuurlijk niets meer worden bijverzonden; ook geen zon of vogeltjes.

onderwerp

buiten schetsen,
binnen schilderen

techniek

potlood,
plakkaatverf,
kleurpotloden

formaat

± 16 × 25 cm
of groter

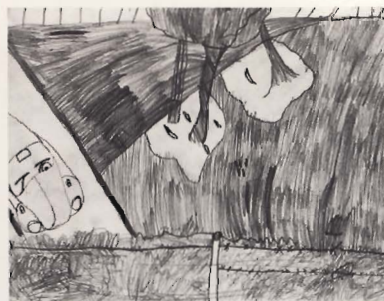
Andere opdracht

Is het buiten tekenen van de vorige opdracht enigszins gelukt, dan kan deze aanpak ook gebruikt worden om er een goed uitgewerkt schilderij mee te maken. Op dezelfde wijze gaan we op zoek naar een nieuw plekje. De gegevens worden schetsmatig genoteerd. Hierbij moet het een en ander wel eenvoudig blijven; te ingewikkelde obstakels maken het schetsen bijna onmogelijk.

Terug op school wordt de tekening gebruikt om er een schilderij mee te maken. Eventueel zetten we alles op een groter formaat; we schilderen met plakkaatverf. Met kleurpotloden gaat het ook wel. Vanzelfsprekend zal dit landschap minder schematisch moeten worden dan nogal eens het geval is bij een fantasielandschap.

Uitwerking in de klas, 9 jaar

Buitenschets